

Územní samospráva.

Územní samosprávu tvoří

- Vyšší územní samosprávní celky
ústavní zákon 347/1997 Sb. - 13 krajů + hl. m. Praha
- Základní územní samosprávní celky
celkem 6258 obcí (k 27. květnu 2016)
- (vojenské újezdy?)

Mezinárodněprávní úprava územní samosprávy

EVROPSKÁ CHARTA MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY

upravuje základní otázky postavení a poslání místní samosprávy, a to :

- ústavní a zákonné základy místní samosprávy,
- pojem místní samosprávy a tzv. rozsah místní samosprávy,
- ochrana hranic místních správních jednotek,
- správní struktury a zdroje k plnění úkolů místních společenství,
- podmínky výkonu odpovědnosti na místní úrovni,
- institut dozoru nad činností místních společenství,
- finanční zdroje místních společenství,
- právo místních společenství se sdružovat,
- soudní ochrana místní samosprávy

limity svobody územní samosprávy - náleží ze dne 5. 2. 2003, sp.zn. Pl. ÚS 34/02

EVROPSKÁ CHARTA REGIONÁLNÍ SAMOSPRÁVY – dosud jen návrh

Ústavněprávní úprava územní samosprávy

- **čl.8**
- **čl. 13**
- **čl. 79 odst. 3**
- **čl. 99**
- **čl. 100**
- **čl. 101**
- **čl. 102**
- **čl. 104**
- **čl. 105**

OBCE

Organizace obcí

- *kategorizace obcí*
  - *obce (běžné)* (6 251)
  - *obce s pověřeným obecním úřadem* (388)
  - *obce s rozšířenou působností* (205)
- *městysy, města*
- *statutární města*
- *hlavní město Praha*

Samostatná působnost

Samostatná působnost

- § 7 odst. 1,

Záležitosti patřící do samostatné působnosti (§ 35)

Pozitivní vymezení

Negativní vymezení

Vázanost výkonu samostatné působnosti

Přenesená působnost

Přenesená působnost

- § 7 odst. 2

Vázanost výkonu přenesené působnosti (§ 61)

Příspěvek na výkon přenesené působnosti (§ 62)

Působnost územního samosprávného celku	Předmět dozoru – akt	Kritéria dozoru – soulad s	Dozorový orgán	Orgán oprávněný zrušit akt
Samostatná působnost obce	obecně závazná vyhláška	zákon	Ministerstvo vnitra	ÚS
	usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření	zákon a jiný právní předpis	Ministerstvo vnitra	správní soud
Samostatná působnost městského obvodu nebo části	usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření	zákon a jiný právní předpis	magistrát	správní soud
Přenesená působnost obce	nařízení	zákon a jiný první předpis	krajský úřad	ÚS
	usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření	zákon, jiný právní předpis, usnesení vlády, směrnice ústředního správního úřadu nebo opatření krajského úřadu přijaté při kontrole výkonu přenesené působnosti	krajský úřad	krajský úřad
Přenesená působnost městského obvodu nebo části	usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření	zákon, jiným právní předpis, usnesení vlády, směrnice ústředního správního úřadu a opatření magistrátu přijaté při kontrole výkonu přenesené působnosti	magistrát	magistrát

Urči, zda jde o působnost přenesenou nebo samostatnou (§ 8)

- *Obci přísluší rozhodovat o názvech částí obce, ulic a jiných veřejných prostranství.*
(§ 28 odst. 1 zákona o obcích)

- *Obecní úřad obce s rozšířenou působností nařídí odstranění místní nebo přechodné úpravy provozu nebo zařízení pro provozní informace, není-li splněna podmínka bezpečnosti.*

(§ 77a odst. 2, zákon č. 361/2000 Sb.)

- *„Nemůže-li být opatrovníkem ustanoven příbuzný fyzické osoby ani jiná osoba, která splňuje podmínky pro ustanovení opatrovníkem, ustanoví soud opatrovníkem orgán místní správy“.*

(s § 27 odst. 3 ObčZ 1964, podle kterého platilo, že u osob zbavených nebo omezených ve způsobilosti k právním úkonům) - usnesení ÚS ze dne 10. 7. 2007, sp. zn. II. ÚS 995/07

usnesení ÚS ze dne 10. 7. 2007, sp. zn. II. ÚS 995/07

- ÚS v tomto případě dospěl k závěru, že dané ustanovení je třeba vykládat tak, že „orgánem místní správy“ je obec, která opatrovnickou funkci vykonává jako „organizační součást“ státu, nikoliv jako korporace nadaná územní samosprávou, neboť ústavněprávní hledisko vyžaduje, aby výkon opatrovnické funkce byl považován za výkon přenesené, nikoliv samostatné působnosti obce. Dovedil totiž, že je to primárně stát, který je vůči osobě zbavené způsobilosti k právním úkonům povinován ochranou jejich základních práv, tj. konkrétně zajistit jí kvalifikované zastupování v právních vztazích a tam, kde neexistuje soukromá osoba ochotná takovou funkci zastávat, je stát povinen vykonávat tuto funkci sám. Uvedené hledisko musí podle závěru ÚS v podmínkách demokratického právního státu nutně převážet i nad § 8, při jehož přijetí zákonodárce jistě nezvažoval všechny zvláštní situace, kdy je obec pověřována výkonem pravomocí.

Dělení veřejné správy obcí podle právní formy

- Vrchnostenská (samospráva/státní správa)
- Nevrchnostenská
  - fiskální
  - pečovatelská

Případ: Nevyužitá tělocvična

Pan Karel Štědrý je občanem obce Horní. V obci hodlá začít provozovat živnostenské podnikání, konkrétně si otevřít vinotéku. Na návsi a v samotném centru obce stojí budova dnes již nevyužívané tělocvičny TJ Sokol, která je ve vlastnictví obce Horní a která by byla velmi vhodná pro podnikatelský záměr pana Štědrého. Pan Štědrý proto nechal na vlastní náklady vypracovat znalecký posudek na cenu této nemovitosti a následně zaslal starostovi obce návrh kupní smlouvy na předmětnou nemovitost s průvodním dopisem, v němž vysvětlil svůj záměr v obci podnikat, čímž by přispěl v podstatě k rozvoji obce. Navrženou kupní cenu doložil znaleckým posudkem.

Jaký bude postup obce – jednotlivé její kroky a úvahy - pokud by měl být prodej uskutečněn?

Případ: Obecně závazná vyhláška městského obvodu Ostrava-Jih

Zastupitelstvo městského obvodu Ostrava-Jih statutárního města Ostrava přijalo na svém neveřejném zasedání obecně závaznou vyhlášku o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejných prostranstvích vymezených v příloze obecně závazné vyhlášky.

Z toho co víte ze zadání, je uvedená obecně závazná vyhláška městského obvodu v souladu se zákonem?

Orgány obce

- **Zastupitelstvo (§ 67-98 OZř)**
  - nejdůležitější pravomoci v oblasti samostatné působnosti obce
  - výbory
- **Rada obce (§ 103-108 OZř)**
  - výkonným orgánem pro oblast samostatné působnosti
  - komise
- **Starosta (§ 99-102 OZř)**
  - reprezentuje obec navenek
- **Obecní úřad (§ 109-116 OZř)**
  - zabezpečuje plnění úkolů obce úředního charakteru
- **Obecní police (§ 35a)**
- **Zvláštní orgány obce**
  - např. komise pro projednávání přestupků, povodňová komise